

STYRELSEN

PROTOKOLL 7/2023

Sammanträdestid:

30.08.2023 kl. 9.00 – 12.10

Sammanträdesplats:

Konferensen del 1-2

Ordinarie:

Wille Valve	ordförande
Anna Holmström	vice ordförande
Runa-Lisa Jansson	ledamot
Cita Nylund	ledamot
Jan Salmén	ledamot
Ulf Weman	ledamot § 61 - 64

Övriga närvarande:

Jun Nagamori	chefsöverläkare
Ulrika Österlund	ekonomichef
Terese Åsgård	personalchef
Pia Hollsten-Friman	vårdchef § 58 – 61, 63 - 64
Sandra Rasmussen	verksamhetsstrateg
Annette Holmberg-Jansson	minister
Bengt Michelsson	avdelningschef

Föredragande:

Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör

Protokollföreläsare:

Solveig Gestberg, administratör

Protokolljustering:

Mariehamn 30.08.2023

Ordförande:

Wille Valve

Föredragande:

Jeanette Pajunen

Protokolljusterare:

Cita Nylund

STYRELSEN

Sammanträdestid:

Onsdagen den 30 augusti 2023 kl 9.00

Sammanträdesplats:

Konferensen del 1-2

Paragraf	Ärenden
§ 58	Sammankallande och beslutsförhet
§ 59	Justering av protokoll
§ 60	Föredragningslistans godkännande
§ 61	Budget 2024
§ 62	Anställning av vårdchef
§ 63	Övriga ärenden <ul style="list-style-type: none">- Lågtröskelmottagning- Sjukvårdsupplysningen- Kösituationen på ögonkliniken- Information om Tehys skrivelse
§ 64	Delgivningar <ul style="list-style-type: none">- SAMK protokoll

Ordförande

Wille Valve

Enligt uppdrag:

Solveig Gestberg, administratör

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 58 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Enligt förslag.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 59 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasierats av föredragande. Föreslås Cita Nylund.

BESLUT: Enligt förslag.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 60 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Föredragningslistan godkändes med tillägget information om Tehys skrivelse under § 63 Övriga ärenden.

§ 61

BUDGETFÖRSLAG 2024

Beredare: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen jeanette.pajunen@ahs.ax
och ekonomichef Ulrika Österlund ulrika.osterlund@ahs.ax
Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

INLEDNING

Verksamhetsbeskrivning

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har som uppgift att i enlighet med LL (2011:114) om hälso- och sjukvård handha den offentliga hälso- och sjukvården på Åland. ÅHS kan sköta sina uppgifter genom att producera vårdtjänster eller genom att köpa tjänster av andra producenter. ÅHS kan även sälja vårdtjänster så länge som myndighetens förutsättningar att fullfölja sina uppgifter tryggas.

Verksamhetens grundpelare

ÅHS är en myndighet vars verksamhet vilar i främsta hand på kompetens, kvalitet och utveckling. ÅHS erbjuder jämlik och professionell hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Alla insatser ska bidra till bästa möjliga hälsa och livskvalitet samt stödja det friska hos individen. Vården tar hänsyn till varje människas behov, och respekterar friheten att välja och fatta beslut om den egna hälsan.

ÅHS vision "Välmående genom delaktighet" innebär att vi genom ett jämlikt samarbete med invånare, patienter och närstående vill skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att ta ansvar för sin hälsa och uppleva välmående. Visionen visar vikten av att handla och kommunicera på ett sätt som skapar möjlighet till delaktighet för invånare, patienter, personal och samarbetspartners.

Utvecklingsområden och strategiska utmaningar

Kompetensförsörjningen lägger grunden för organisationens möjligheter för en kvalitetssäkrad och god hälso- och sjukvård. Ett starkt fokus ligger fortsättningsvis på rekryteringsfrågor. Vi ser ett ökat behov av resurser inom mottagningstjänster, både inom primärvårdens förebyggande tjänster och inom den specialiserade sjukvården. Vården fortsätter att ändras så att vården förflyttas från avdelningsvård till vård inom mottagningsverksamhet. Denna förändring ger patienten bättre och snabbare vård och är på sikt mer ekonomiskt fördelaktigt. Den utökade vården på Åland leder även till ett utökat behov av operationsteam. Denna satsning beräknas ge en effekt av lägre utgifter för vård utanför Åland.

Vid årsskiftet träder en ändring av tjänstemannalagen i kraft genom vilken det införs grunder för när en tjänsteman kan anställas för viss tid. Som en följd av denna ändring räknar ÅHS med att antalet ordinarie tjänster behöver utökas med 60-80 st (7-8 %). Tjänsterna ingår inte i denna budget utan kommer till behandling i ett senare skede efter att behovet utretts mera exakt. Eftersom antalet visstidsanställningar i stället förväntas minska bör utökningen kunna ske inom ramen av befintlig budget.

En väl fungerande primärvård, genom en god tillgänglighet och en bred lågröskelverksamhet, är en grundförutsättning för att vi i förlängningen skall kunna möta det behov vår åldrande befolkning har. Inom primärvården läggs också grunden för ett fullgott förebyggande arbete. Utvecklingen av seniormottagningen och lågröskelmottagningen för barn- och unga fortsätter. Sjukvårdsupplysningen planeras att etableras fullt ut och fungerar som ett stöd för patientflödet både inom primärvården och akuten.

§ 61 BUDGETFÖRSLAG 2024 (forts)

Enligt den framtagna planen för stärkande av *beredskap och resiliens* så fortsätter arbetet i den takt som organisationen klarar av med tanke på all annan pågående utveckling.

Organisationens *digitala utveckling* fortsätter. Organisationen har en ojäm utveckling i grunden och förändringsprocesserna anpassas efter detta. Förutom det fortsatta arbetet med byte av

vårdinformationssystem så sker det även en fortlöpande utveckling där analoga processer automatiseras i syfte att effektivisera och modernisera.

Budgetanvisningar

Landskapsregeringen har den 25.05.2023 fattat beslut om att till lagtinget överlämna ett lagstiftningspaket med förslag till ändring av lagtingsordningen för Åland och landskapslagen om landskapets finansförvaltning i syfte att införa ett finanspolitiskt ramverk. Den föreslagna lagstiftningen föreslås träda i kraft vid ingången av år 2024 så att de ändrade reglerna kan tillämpas fullt ut beträffande budgeten för år 2025. Även om överskottsmål och kostnadstak avseende finansåren 2025 - 2027 formellt enligt det föreslagna finanspolitiska ramverket ska fastställas första gången under våren 2024 har landskapsregeringen redan i det här skedet gått in för att fastställa budgetramar per politikområde med målsättningen att underskottet i budgetekonomin inte ska öka år 2024 jämfört med 2023 års nivå. Budgetramarna omfattar alla intäkter och kostnader inklusive avtalsenliga lönejusteringar och andra avtalsenliga eller övriga indexjusteringar.

Budgetramen för Ålands Hälso- och sjukvård, nettokostnader: 99.710.000 euro.

Ålands hälso- och sjukvårds budgetförslag ska vara inlämnat senast den 1 september 2023.

BUDGETMOTIVERING

I ÅHS budgetförslag 2024 uppgår de totala nettokostnaderna till totalt 99.705.000 euro. Nettokostnaderna ligger därmed inom budgetramen.

ÅHS TOTAL	Budget 2023	Budgetförslag 2024	Förändring B2023 - B2024	Förändr %
INTÄKTER	-8 530 000	-8 990 000	-460 000	5,4 %
Personalkostnader	59 909 405	62 342 500	2 433 095	4,1 %
Köpta tjänster	16 162 094	16 749 000	586 905	3,6 %
Intern hyra	7 923 000	7 933 000	10 000	0,1 %
Material	9 585 700	9 958 700	373 000	3,9 %
Inventarier och anskaffningar	745 800	865 800	120 000	16,1 %
Övriga kostnader	176 000	176 000	0	0,0 %
Extern vård utanför Åland	9 020 000	8 930 000	-90 000	-1,0 %
Avskrivningar	1 810 000	1 740 000	-70 000	-3,9 %
DRIFTSKOSTNADER	105 332 000	108 695 000	3 363 000	3,2 %
NETTOKOSTNADER	96 802 000	99 705 000	2 903 000	3,0 %

§ 61 BUDGETFÖRSLAG 2024 (forts)

ÅHS arbetar långsiktigt för att utveckla hälso- och sjukvården och arbetar aktivt att stävja kostnadsutvecklingen genom målsatta effektiviseringsåtgärder. ÅHS har redan under flera år arbetat utgående ifrån att största delen av den årliga verksamhetsutvecklingen skall täckas av effektiviseringsåtgärder.

Budgetförslaget för 2024 innehåller en total ökning av nettokostnaderna om 2.903.000 euro

Verksamhetsutvecklingen ger en ökning om totalt 643.500 euro

Verksamhetsutveckling och satsningar finns inom följande områden:

- Kompetensförsörjning
- Välfungerande primärvård
- Beredskap och resiliens
- Digital utveckling

Effektiveringar som konsekvenser av satsningar ger i budget 2024 minskade kostnader och ökade intäkter på följande områden.

- Det nya telefonisystemet som infördes under 2023 ger lägre kostnader för telefonitjänster.
- Ett extra operationsteam som budgeteras 2024 beräknas ge lägre kostnad för extern vård utanför Åland.
- Under flera år har en förbättring gjorts i handläggningen av ersättningar och detta ger en ökning av intäkter även i budget 2024.

Övriga ökning och minskningar om totalt 2.259.500 euro

- De avtalsmässiga lönerna utgör den största delen av kostnadsökningen.
- En förnyelse av det prehospitala avtalet gällande räddningstjänster.
- Projektet gällande sjukhusområdets utveckling av fastigheterna.
- Inflation och prisläget ger ökade kostnader för vårdmaterial, skyddsmaterial och livsmedel.
- Budgetförslag 2024 innehåller inga extra intäkter och kostnader för covid.

INTÄKTER OCH KOSTNADER BUDGET 2024

Intäkterna är budgeterade till 8.990.000 euro, vilket är en ökning med 460.000 euro.

Inkomsterna från patientavgifterna har inte justerats. Ökningen härrör sig från ett effektiviserat arbetssätt som de senaste åren ger ökade intäkter gällande ersättningar.

Kostnaderna i budget 2024 är budgeterade till 108.695.000 euro. En total ökning av kostnaderna uppgår till 3,4 miljoner euro. Kostnaderna består av:

- Personalkostnader 62.342.500 euro, en ökning (från budget 2023) på totalt 2,4 miljoner euro. Ökningen består av
 - avtalsmässiga löneökningar (2,1 miljoner euro)
 - verksamhetsutveckling inom primärvården och specialistsjukvården (0,6 miljoner euro)
 - övriga ökning och minskningar

§ 61 BUDGETFÖRSLAG 2024 (forts)

- Köpta tjänster 16.749.000 euro, en ökning på totalt 0,6 miljoner euro. Ökningen består av
 - avtalsmässig ökning helikoptern (0,2 miljoner euro)
 - förnyande av det prehospitola avtalet för ambulansverksamheten (0,4 miljoner euro)
 - verksamhetsutveckling (0,5 miljoner euro)
 - övriga ökningar och minskningar
- Intern hyra från Fastighetsverket 7.933.000 euro, en ökning om 10.000 euro.
 - ökningen är beräknat utgående från den totala fullmakten som gavs för byggande av isoleringsrum. Byggnaden färdigställs under 2023.
 - ingen indexjustering är beaktad för 2024.
- Material och övriga driftskostnader 11.000.500 euro, en ökning på 0,5 miljoner euro. Ökningen består av
 - prisökningar för vårdmaterial, skyddsmaterial och livsmedel (0,4 miljoner euro)
 - verksamhetsutveckling (0,1 miljon euro)
 - övriga ökningar och minskningar
- Extern vård utanför Åland 8.930.000 euro, en minskning på 90.000 euro samt
- Avskrivningar 1.740.000 euro, en minskning om 70.000 euro.

INVESTERINGAR

Det totala investeringsbehovet för nya planerade investeringar 2024 beräknas till 4.256.000 euro. Dessa fördelas på följande investeringar:

Investeringsanslag	Summa
Behandlingsutrustning	86 000
CT röntgen	1 500 000
Fibertorn för undersökning	50 000
Utrustning för ögonundersökning	100 000
Patientlarm	280 000
C-båge	200 000
Sprutpumpar	290 000
Vårdinformationssystem (VIS)	1 000 000
Datacentermiljö	750 000
TOTALT	4 256 000

§ 61 BUDGETFÖRSLAG 2024 (forts)

Investeringsmotiveringar

Behandlingsutrustning, tandvården

Det finns ett behov att byta ut 2 tandvårdsstolar, skåpsystem för instrument och en interoralröntgen. Summan inkluderar även beräknad installationskostnad. Om nuvarande utrustning går sönder finns inte delar att få tag på och det riskeras långa avbrott i verksamheten.

CT röntgen

Nuvarande röntgen behöver bytas ut då det inte mer finns reservdelar att få till denna. Summan inkluderar installationskostnader.

Fibertorn för undersökning ÖNH kliniken har nu kapacitet att ha två mottagningsrum med varsin specialist. I modern ÖNH-diagnostik ingår fiberskopier i lokalbedövning. För närvarande finns det tillräckligt med instrument för två rum men endast ett torn.

Utrustning för ögonundersökning

Utvecklingen av diagnostiska verktyg går snabbt. Inom oftalmologin ställs högre och högre krav på utrustning som ger säkrare diagnos och effektiviserar patientflödet. För att säkerställa kvalitén i ögonkliniken arbete behöver utrustningen som används dagligen uppdateras och kompletteras.

Patientlarm

Förnyelse av patientlarm i hus 02 och 01. Detta innefattar medicinska avdelningen, BB/gyn, kirurgiska avdelningen och medicinska polikliniken.

C-båge

ÅHS har arbetat aktivt för att återta operationer man tidigare skickat i väg för vård utanför Åland. Det blir både billigare för ÅHS att utföra dessa operationer själv men det innebär också stora fördelar för patienterna att få sin operation genomförd hemma. Viktiga förutsättningar för att kunna återta dessa operationer till ÅHS är tillgång till rätt utrustning.

Sprutpumpar

Förnyelse av infusions- och volympumpar. Nuvarande behöver ersättas då de är gamla och har irreparabla fel.

Vårdinformationssystem

Del 3 Investeringsanslag. Upphandlingen av ett nytt vårdinformationssystem fortgår. Projektet har försenats bl.a. genom en över ettårig process i marknadsdomstolen där ÅHS fick rätt och kunde fortsätta projektet och samarbetet med den utvalda dialogparten. Förseningarna har lett till en förskjuten tidsplan och därmed också ökade kostnader. En del av det redan beviljade investeringsanslaget för projektet har använts för kommuners förberedelser inför ett gemensamt vårdinformationssystem.

§ 61 **BUDGETFÖRSLAG 2024 (forts)**

Just nu är projektet i en kritisk fas vilket gör det mycket svårt att uppskatta den fortsatta investeringskostnaden. Alla kostnader har minimerats i syfte att hålla den totala investeringskostnaden så låg som möjligt.

En del av de legala anpassningar, testning och integrationer mot övriga system behöver vara på plats under 2024 för att vi skall kunna tillgodogöra oss det tilltänkta EU-investeringsstödet. EU-stödet är baserat på en driftsättning av ett nytt vårdinformationssystem inom 2025.

För slutförd upphandling och kostnader för förberedelser för driftsättning kalkyleras idag till 1 miljon euro. Kalkylen är beroende av många osäkerhetsfaktorer och kan preciseras först då den tilltänkta leverantören givit sitt slutgiltiga anbud.

Datacentermiljö

Datacentermiljön har nått "end of life" och behöver förnyas. Vi behöver köpa in servrar för en dubblerad clustermiljö och lagring samt nätverksutrustning för våra två datahallar.

BYGGNADER TILLHÖRANDE FASTIGHETSVERKET

Sjukhuset invigdes för ca sjuttio år sedan. Sjukhusfastigheterna lever inte upp till den standard och flexibilitet som sjukvårdsverksamhet av idag och i framtiden kräver. Fastighetsverket har tagit fram rapporter som visar på ett stort behov av sanering i de flesta av våra verksamhetsutrymmen.

En grundlig behovsanalys behöver genomföras innan fastighetsplaneringen fortskrider. ÅHS ansvarar för och utför behovsanalysen i samarbete med Landskapsregeringen för att garantera att framtidsvisioner, folkhälsostrategier, eventuella politiska linjedragningar gällande äldreomsorg mm beaktas.

FÖRSLAG:

ÅHS styrelse beslutar avge ovanstående beredning som sitt budgetförslag till landskapsregeringen för år 2024.

BESLUT:

Enligt förslag.

Delgivning: Ålands landskapsregering.

§ 62 ANSTÄLLNING AV VÅRDCHEF

Beredare: personalchef Terese Åsgård terese.asgard@ahs.ax

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör jeanette.pajunen@ahs.ax

Styrelsen § 15/17.2.2023

Tjänsten som vårdchef är vakant sedan årsskiftet. I enlighet med reglementet för Ålands hälso- och sjukvård punkt 5.3 fattar styrelsen beslut om anställning av vårdchef. Styrelsen utsåg 2.12.2022 en rekryteringsgrupp bestående av hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen, chefsöverläkare Zandra Olivecrona, kvalitetssamordnare Åsa Friman och personalchef Terese Åsgård.

Ansökningstiden för tjänsten gick ut 9.1.2023. Tjänsten har tolv sökande varav sju uppfyller det behörighetskrav som fastställts för tjänsten.

FÖRSLAG: Föreslås att styrelsen väljer Pia Hollsten-Friman till tjänsten som vårdchef. Hollsten-Friman anställs på provotid under en period om sex månader med tillträde enligt överenskommelse.

Konstateras att Pia Hollsten-Friman uppfyller tjänstens behörighetsvillkor samt att hon utgående från en helhetsbedömning av kunnande och egenskaper bedöms mest lämplig för tjänsten.

Ändring i detta beslut kan inte sökas genom besvär.

Hänvisning: Tjänstemannalag (1987:61) för landskapet Åland 61 §.

BESLUT: Enligt förslag. Paragrafen justerades omedelbart.

Pia Hollsten- Friman är anställd i tjänsten som vårdchef på provotid 20.3-19.9.2023.

FÖRSLAG:

Pia Hollsten-Friman utnämns till tjänsten som vårdchef från och med 20.9.2023.

Ändring i detta beslut kan inte sökas genom besvär.

Hänvisning: Tjänstemannalag (1987:61) för landskapet Åland 61 §.

BESLUT:

Enligt förslag.

§ 63

ÖVRIGA ÄRENDEN

Lågtröskelmottagning för barn och ungdomar

Lågtröskelmottagningen för barn och ungdomar, är ett första steg i arbetet med att utveckla en mottagning för barn och unga och öka samarbetet med andra aktörer för att i ett tidigt skede kunna göra tidiga insatser och ge tidig behandling för att undvika risken för allvarlig psykisk ohälsa.

Vi har nu anställt en socialkurator och en hälsovårdare på tillfälliga tjänster för perioden 4.9.2023 – 3.9.2024. De kommer att starta upp lågtröskelmottagningen för barn och unga, och samtidigt som mottagningen öppnar, kommer de att fortsätta kartlägga behovet av mottagningen och behovet av resurser för att bedriva en kvalitativ mottagning i framtiden.

Verksamheten kommer att utvecklas i dialog med projektet *Barn och ungas hälsa och välmående* och i samarbete med andra aktörer som till exempel BUP, skolhälsovården, Boost – Ung Resurs, Folkhälsan m fl. Mottagningen/verksamheten kommer att starta inom september och vara placerad i B-huset vid ÅHS.

Vi planerar en invigning av mottagningen v 39 dit politiker, styrelsemedlemmar m fl kommer att bjudas in.

Sjukvårdsupplysningen

I samarbete med Medimar startade ÅHS den 3.7.2023 en sjukvårdsupplysning som ett pilotprojekt vilket planeras pågå till 31 december 2023. Syftet med sjukvårdsupplysningen är att ge patienterna kvalitativ bedömning av vårdbehovet och vägledning till rätt vård samt att säkerställa patientsäkerheten med tydlig dokumentation.

Uppföljningssamtal med berörd personal har hållits som tycker att verksamheten kommit i gång bra och att verksamheten efter vissa inledande tekniska problem har börjat hitta sin form. Patienterna verkar också vara nöjda.

Ett mål med att starta sjukvårdsupplysningen var även att avlasta akutens personal från de sjukvårdsupplysningssamtal som kom till dem. Akutens personal är mycket positiva och har under sommaren kunnat fokusera på att vårda akut sjuka patienter utan att samtidigt behöva besvara sjukvårdssamtal.

ÅHS nya telefonisystem Telavox möjliggör också en god statistikföring kring samtalstrafiken vilket underlättar en god resursplaneringen i sjukvårdsupplysningen.

Sjukvårdsupplysningens telefonnummer är 535 117. Sjukvårdsupplysningens telefonnummer ersätter inte 112.

Projektet utvärderas under hösten 2023 och efter det tas beslut om i vilken form sjukvårdsupplysningen kommer att bedrivas under 2024.

§ 63

ÖVRIGA ÄRENDEN (forts)

Kösituationen på ögonkliniken

Den 24/8 totalt 317 patienter i kö till ögonläkarbedömning. 148 av dessa har väntat mer än 6 månader. Dessa patienter har erbjudits tid för läkarbedömning till privat läkarstation i Åbo. Av dessa har 14 patienter bokat tid till Åbo. 41 patienter har valt att stå kvar i ÅHS vårdkö.

Kön för återbesök till ögonläkare har minskat från 225 till 140 patienter.

Information om Tehys skrivelse

§ 64

DELGIVNINGAR

- SAMK protokoll 28.8.2023